

1. HEDENDAAGSE PORTRETTEEN EN ZELFREPRESENTATIE

INTRODUCTIE ALGEMENE BESCHRIJVING

In deze workshop, bespreken de deelnemers portretten, portretten in hedendaagse kunst, zelfrepresentatie en sociale media. Ze worden uitgenodigd om concepten van identiteit en zelfrepresentatie te analyseren en voorbeelden van zelfrepresentatie in het digitale tijdperk en in sociale media te bespreken. Actieve deelname, kritisch denken en verbeelding worden gestimuleerd. De workshop bestaat uit twee delen:

- Discussie over deze kwesties.
- Hands-on groepsactiviteiten over identiteit.

DOELN

- Bewustmaking van de constructie van identiteit en van zelfrepresentatie in het dagelijks leven en in sociale media aan de hand van voorbeelden van portretten in de hedendaagse kunst.
- Bewustmaken van manipulatie die ten grondslag ligt aan portretten met de bedoeling de boodschap te versterken en kracht bij te zetten.
- Kritisch denken over stereotypen van identiteit op gang brengen.

VOORBEREIDING

Voor de activiteit:

- Afbeeldingen van portretten in hedendaagse kunst verzamelen van internet. Laat je deelnemers de copyrights van foto's in acht nemen.
- Materialen om portretten te maken (lijm, tijdschriften, kleurpotloden, ecoline, karton kwasten etc.).
- Een privé social medium-platform klaarzetten om elkaars foto's te delen (e-portfolio, padlet...).

Bereid het lokaal of andere ruimte voor:

- Tafels en stoelen.
- Toegang tot internet.
- Videoprojector en computer.
- Een smartphone per deelnemersgroep (minimaal).

OPTIONEEL: beeldbewerkings-apps.

DIGITALE VAARDIGHEDEN

NIVEAU 1: basisgebruik van of digitale hulpmiddelen.

TIJDSDUUR

140' to 170'

STAP VOOR STAP

45' tot 50'	<p>De docent geeft een korte presentatie van de workshop. Bijvoorbeeld: "Deze workshop bestaat uit twee delen: in het eerste deel bespreken we de relatie tussen portretten en persoonlijke identiteit. In het tweede deel stellen we het manipuleren van beelden op sociale media aan de orde."</p> <p>Wat we gaan verkennen:</p> <ul style="list-style-type: none"> De concepten identiteit en zelf-representatie. We bespreken hoe zelfrepresentatie zich ontwikkelt in het digitale tijdperk en in sociale media. We bespreken voorbeelden van portretten in hedendaagse kunst. We zullen proberen te begrijpen hoe het portret actieve deelname, kritisch denken en fantasie impliceert. In het creatieve deel doen we een praktische activiteit: 'het identiteitsspel'. "Wees iemand anders" of "wees jezelf".
	<p>De docent nodigt de deelnemers uit tot discussie. Bijvoorbeeld: "wat is een portret? Wat is een selfie? Wat betekent identiteit? Waarom delen we beelden op social media?"</p> <p>Docenten kunnen verschillende vragen stellen om leerlingen te helpen de kwesties kritisch te benaderen.</p> <p>Tip: De docent kan verschillende bronnen over portretkunst gebruiken (Zie beschrijving en referentie-links).</p>
	<p>De docent kan vragen "heb je een instagram-account? of een ander social media platform? Heb je gemanipuleerde foto's gezien? En deelnemers uitnodigen om voorbeelden op sociale media te vinden die verbonden zijn met foto-manipulatie.</p> <p>Een discussie volgt.</p>
30' tot 35'	<p>De docent deelt voorbeelden van hedendaagse kunst terwijl de deelnemers in gesprek zijn.</p> <p><i>Voorbeelden:</i></p> <p>"Laten we kijken waarom deze portretten gemaakt zijn: Wie is hier geportretteerd?</p> <p>Waarom deze persoon?</p> <p>Wie heft het portret gemaakt?</p> <p>Waarom verschillen de hedendaagse portretten?</p> <p>Wat is er veranderd?"</p>
45' tot 60'	<p>De docent begint de hands-on activiteit: Tijd voor creativiteit! "Wees iemand anders" vs "Wees jezelf"</p> <p>Deelnemers worden verdeeld in groepjes van 3 tot 5. De docent laat de twee opties zien en vraagt deelnemers te kiezen:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Wees iemand anders": doe een rollenspel en maak foto's van jezelf als iemand anders (i.e. een portret uit de kunstgeschiedenis zoals de Mona Lisa of het portret van een beroemde zanger of acteur etc. of maak 'personificaties' van ideeën of gevoelens, zoals overwinning, trots, geluk). "Wees jezelf": laat jezelf tot uitdrukking komen in zelfportretten die je op verschillende manieren maakt. De eerder getoonde hedendaagse portretten kunnen een inspiratiebron vormen.
20' tot 25'	<p>De docent vraagt de deelnemers om hun resultaten te delen en van commentaar te voorzien, en brengt reflectie op wat er is gebeurd op gang:</p> <p>"Hier zijn enkele vragen om je aan het denken te zetten"</p> <p>"Liet het spelen van 'het identiteitsspel' mij anders denken over de eerder gestelde vragen?"</p> <p>"Wat besefte ik door het spelen van het spel waar ik nog nooit eerder aan had gedacht?"</p>

Ethiek

Het werk van de deelnemers kan met hun toestemming online gedeeld worden, of kan offline worden gehouden. Meer over de bescherming van privacy en persoonlijke gegevens, zie de [Gids voor Leraren. Deel 1, punt 4, p. 5.](#)

Other options

Deze workshop kan ook in twee sessies worden uitgevoerd waarbij de docent het eerste deel uitvoert en de hand-on-activiteit thuis laat uitvoeren. De deelnemers nemen hun werk dan mee naar de volgende sessie om het te presenteren en samen te bespreken.

Beoordeling

[Here](#) vindt de docent bronnen om de uitvoering van de workshop te beoordelen.

Beschrijving en referentie-links:

Bronnen over portretkunst:

- <https://www.tate.org.uk/art/art-terms/p/portrait>
- <https://www.nationalgallery.ie/what-we-do/press-room/press-releases/winners-zurich-portrait-prize-and-zurich-young-portrait-prize>
- <https://www.metmuseum.org/blogs/teen-blog/2016/portraits>
- <https://aestheticamagazine.com/maximum-identity-flux>

Voor het project 'Selfie Harm' vroeg de fotograaf John Rankin aan tieners om hun eigen portretten te fotoshoppen. Dit leidde tot beangstigende resultaten:

- <https://news.artnet.com/art-world/rankin-selfie-harm-1457959>
- <http://www.visualdiet.co.uk/selfie-harm/>